

Ngôn ngữ miêu tả RDF

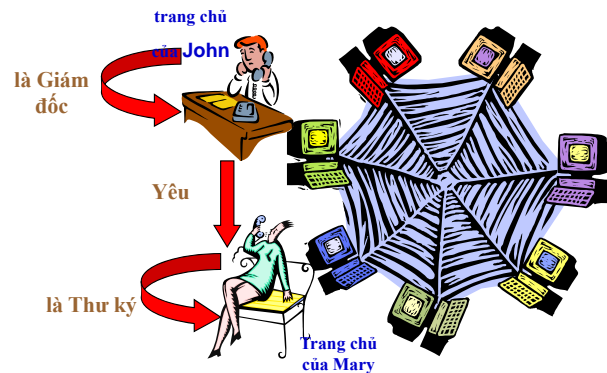
Chủ đề chính

- RDF
- RDFS

2

Ứng dụng Web thông minh

- Mô tả
  - thuộc tính ngữ nghĩa của một tài nguyên Web
  - quan hệ ngữ nghĩa giữa chúng

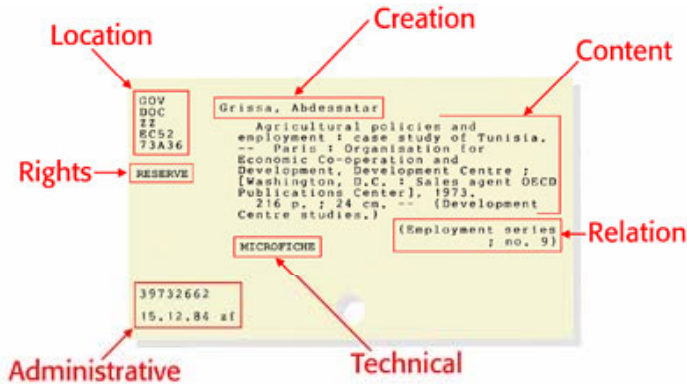
3

Siêu dữ liệu

- Ví dụ 1
  - Cổ vật – Địa điểm khai quật
  - Người – Ngày sinh
- Ví dụ 2
  - Bài báo khoa học – ngày xuất bản
  - Bản đồ - Tỷ lệ
  - File audio - tần số lấy mẫu
  - Ảnh số - máy ảnh
  - Mục dữ liệu trong CSDL - Người nhập liệu
  - Trang Web - chủ đề

4

Siêu dữ liệu

5

RDF - Resource Description Framework

- Công nghệ nền móng xử lý siêu dữ liệu Web;
- Giúp tạo ra sự liên tác giữa các ứng dụng trên Web trao đổi thông tin diễn dịch được bởi máy tính
- Ngôn ngữ biểu diễn thông tin về một
  - TÀI NGUYÊN (resource) Web
  - thông tin về một thứ gì đó có thể được định danh trên Web, ngay cả khi nó không thể được lấy về trực tiếp từ Web

6

Mục đích

- Tạo ra một mô hình dữ liệu đơn giản
- biểu diễn ngữ nghĩa hình thức – có thể suy diễn
- Sử dụng các từ vựng dựa URI – cú pháp XML
- Cho phép sử dụng các kiểu dữ liệu trong lược đồ XML
- Cho phép tạo ra thông tin về bất cứ tài nguyên nào

7

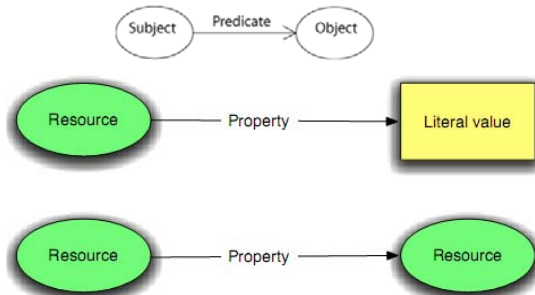
Nguyên lý cơ bản

- Phân tách rạch ròi
  - Cấu trúc của Mô hình (đồ thị RDF)
  - Ngữ nghĩa diễn dịch
  - Cú pháp cụ thể (XML, TN, N3, ...)
- Hai kiểu dữ liệu duy nhất
  - URI/URIref:
  - Literal
    - String hoặc kiểu dữ liệu XSD

8

Mô hình dữ liệu RDF

- Bộ ba: subject, predicate, object
- Một diễn tả: Tập các bộ ba

9

Các đối tượng chính

- Tài nguyên
  - Subject của một tuyên bố RDF là một tài nguyên
- Thuộc tính
  - Predicate của một tuyên bố RDF là thuộc tính của một tài nguyên
- Phát biểu
  - Object : giá trị của thuộc tính đó

10

Ràng buộc

- Subject chỉ có thể là
  - tham chiếu URI – node trắng
- Predicate
  - tham chiếu URI
- Object
  - tham chiếu URI, hằng giá trị, node trắng

11

Tài nguyên và URI

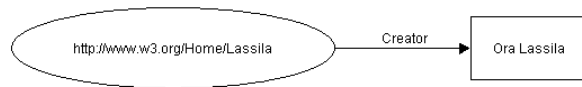
- Tài nguyên là bất cứ thứ gì có định danh ID
- *Uniform Resource Identifiers (URI)* – công cụ đơn giản cho phép xác định 1 tài nguyên

12

Ví dụ về tuyên bố RDF

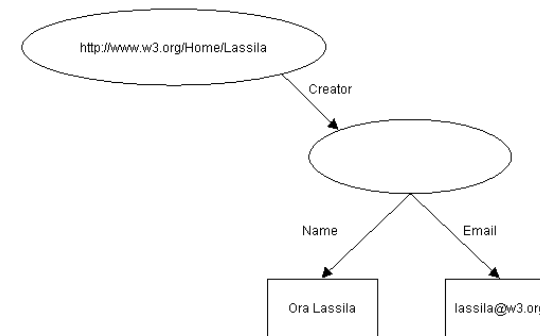
*Ora Lassila is the creator of the resource
http://www.w3.org/Home/Lassila.*

Subject (resource)	http://www.w3.org/Home/Lassila
Predicate (property)	Creator
Object (literal)	"Ora Lassila"

Thuộc tính có giá trị cấu trúc

*The individual whose name is Ora Lassila, email <lassila@w3.org>, is the creator of
http://www.w3.org/Home/Lassila.*

Thuộc tính có giá trị cấu trúc

Subject (resource)	http://www.w3.org/Home/Lassila
Predicate (property)	Creator
Object (literal)	SOMETHING

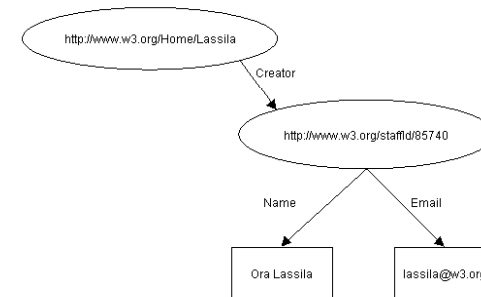

Subject (resource)	SOMETHING
Predicate (property)	Name
Object (literal)	"Ora Lassila"

Subject (resource)	SOMETHING
Predicate (property)	Email
Object (literal)	lassila@w3.org

Thuộc tính có giá trị cấu trúc

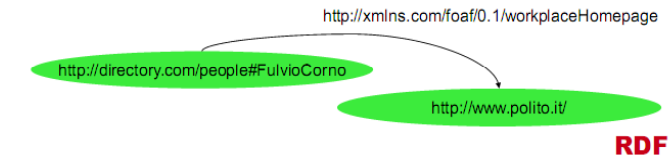

The individual referred to by employee id 85740 is named Ora Lassila and has the email address lassila@w3.org. The resource <http://www.w3.org/Home/Lassila> was created by this individual.

Thuộc tính có giá trị cấu trúc

Subject (resource)	http://www.w3.org/Home/Lassila
Predicate (property)	Creator
Object (resource)	http://www.w3.org/staffid/85740
Subject (resource)	http://www.w3.org/staffid/85740
Predicate (property)	Name
Object (literal)	"Ora Lassila"
Subject (resource)	http://www.w3.org/staffid/85740
Predicate (property)	Email
Object (literal)	lassila@w3.org

Thông tin trong bộ ba

CompanyHomePage

PersonID	Homepage
FulvioCorno	http://www.polito.it/

Relational database

**First order
logic predicate**

```
HasCompanyHomePage(
  'FulvioCorno',
  'http://www.polito.it/' );
```

18

Sự khác nhau

- Các bảng trong CSDL Quan hệ:
  - Số cột bất kỳ
- Vị từ trong logic bậc một:
  - Nhiều đối số
- Bộ ba RDF:
  - Một Subject, 1 Object

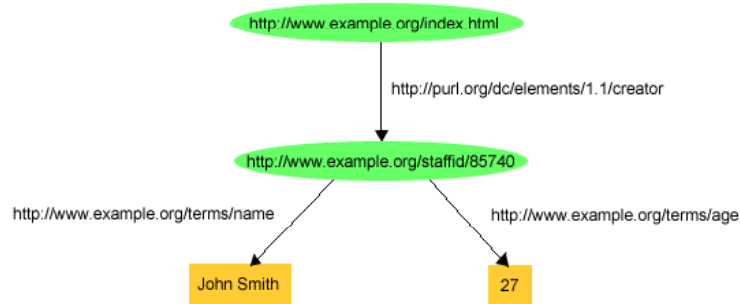
19

Ví dụ

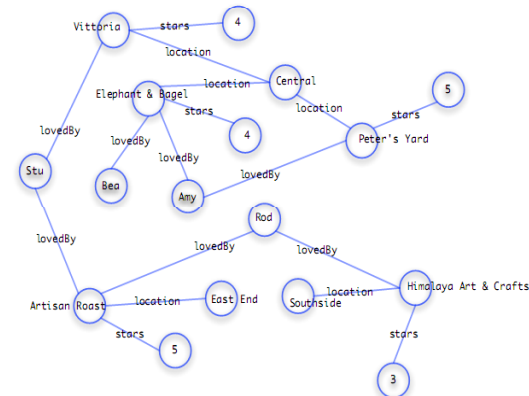
20

Ví dụ

RDF Graph

- 1 Triple – bộ ba
- Tuyên bố RDF – nhiều bộ ba: Một đồ thị

22

URI

- Biểu diễn 1 nút (subject hoặc object)
  - Các thẻ hiện: Eric Miller, xác định bởi <http://www.w3.org/People/EM/contact#me>
  - Loại thực thể (lớp): Person, xác định bởi <http://www.w3.org/2000/10/swap/pim/contact#Person>
  - giá trị thuộc tính: <mailto:em@w3.org>
- Biểu diễn vị từ Predicates
  - thuộc tính: mailbox
    - <http://www.w3.org/2000/10/swap/pim/contact#mailbox>

23

URI > URL

- URL = uniform resource locator
  - xác định – lấy về tài nguyên web
- URI = uniform resource identifier
  - Tổng quát hơn
  - Xác định các tài nguyên không có địa chỉ mạng
  - Các tổ chức – cá nhân có thể tự tạo ra các URI và dùng chúng để xác định các sự vật (cụ thể hoặc trừu tượng)

24

URI Ref , URI Fragment

- Một tham chiếu URI là một URI có thể có định danh bộ phận ở cuối:

scheme authority path fragment
 http ://www.inf.ed.ac.uk /ontology#annotation

http://www.example.com/index.html
 http://www.example.com/index.html#Section2

25

Tiếp

- URIref = URI reference
- → nhiều tài nguyên khác nhau
  - Tham chiếu URI của một file RDF với nhiều định nghĩa
  - Để xác định một "bộ phận" của URI, sử dụng #
    - Ví dụ: http://example.org/index#person

26

Cú pháp RDF/XML

```
<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:contact="http://www.w3.org/2000/10/swap/pim/contact#">
  <contact:Person rdf:about="http://www.w3.org/People/EM/contact#me">
    <contact:fullName>Eric Miller</contact:fullName>
    <contact:mailbox rdf:resource="mailto:em@w3.org"/>
    <contact:personalTitle>Dr.</contact:personalTitle>
  </contact:Person>
</rdf:RDF>
```

27

Cú pháp RDF/XML

```
<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:contact="http://www.w3.org/2000/10/swap/pim/contact#">
  <contact:Person rdf:about="http://www.w3.org/People/EM/contact#me">
    <contact:fullName>Eric Miller</contact:fullName>
    <contact:mailbox rdf:resource="mailto:em@w3.org"/>
    <contact:personalTitle>Dr.</contact:personalTitle>
  </contact:Person>
</rdf:RDF>
```

Name space shortcut.
 Equivalent to
 http://www.w3.org/2000/10/swap/pim/contact#fullName

28

Namespace

- Tránh phải sử dụng URI đầy đủ
- XML Qualified Names (Qnames- tiếp đầu ngữ)
  - Gắn một tiền tố (prefix) với một URI;

Prefix	Namespace URI
edstaff	http://www.ed.ac.uk/staffid#
infcourses	http://www.inf.ed.ac.uk/teaching/courses/
dc	http://purl.org/dc/elements/1.1/
dbpedia	http://dbpedia.org/resource/

```
edstaff:9888
infcourses:masws
dc:creator
dbpedia:In_the_Heart_of_the_Moon
```

29

Một số QName thông dụng

```
@prefix rdf: http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntaxns#
@prefix rdfs: http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#
@prefix dc: <http://purl.org/dc/elements/1.1/>
@prefix ex: <http://www.example.org/>
@prefix exterms: <http://www.example.org/terms/ >
@prefix exstaff: <http://www.example.org/staffid/ >
@prefix ex2: <http://www.domain2.example.org/>
```

30

Ví dụ

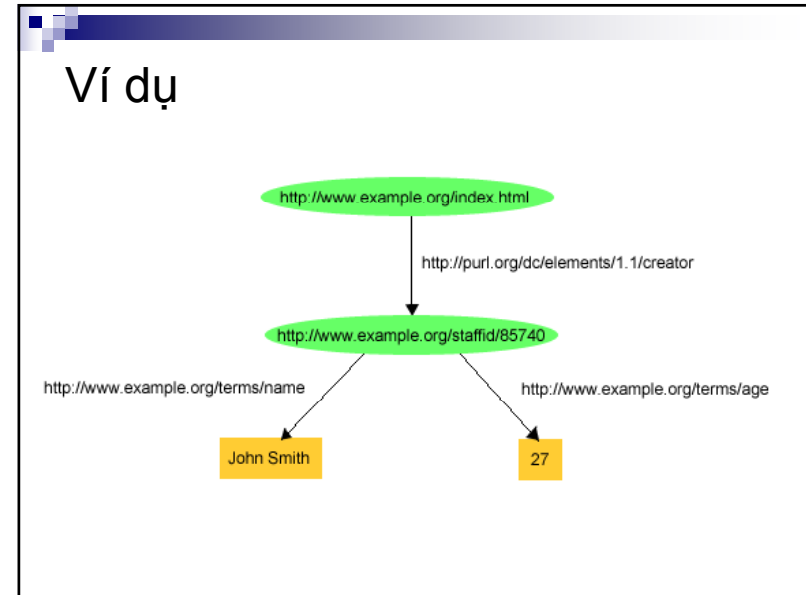
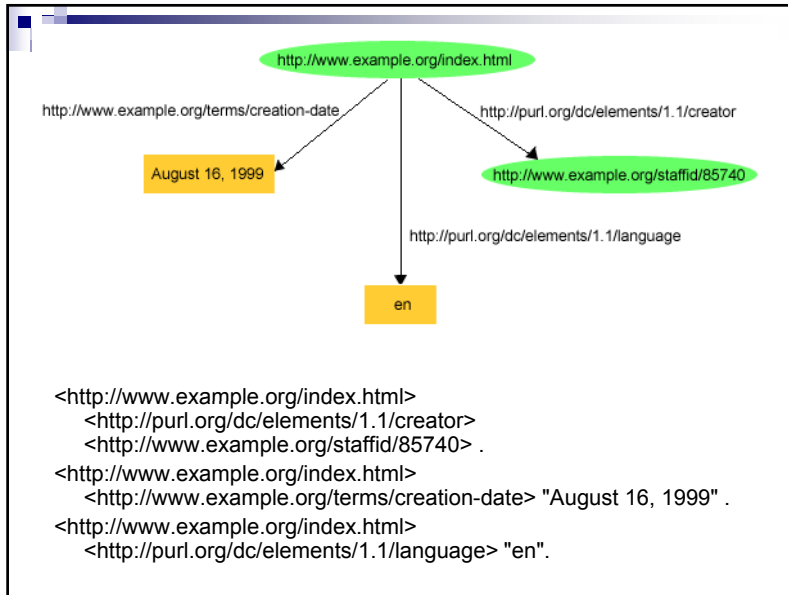
Ora Lassila is the creator of the resource
http://www.w3.org/Home/Lassila.

```
<rdf:RDF>
  <rdf:Description about=
    "http://www.w3.org/Home/Lassila">
    <s:Creator>Ora Lassila</s:Creator>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>
```

```
xmlns:s="http://description.org/schema/"
```

- http://www.example.org/index.html has a creation-date whose value is August 16, 1999.
- http://www.example.org/index.html has a language whose value is English.

RDF containers

- Sử dụng khi giá trị của một thuộc tính là tập hợp
  - ☐ bag
  - ☐ sequence
  - ☐ alternative

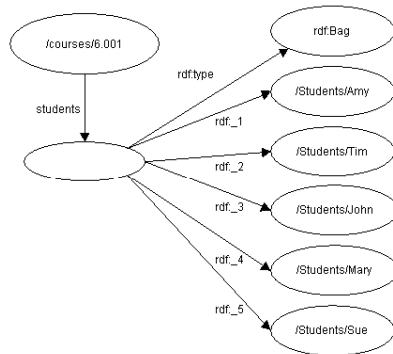
35

Bag.

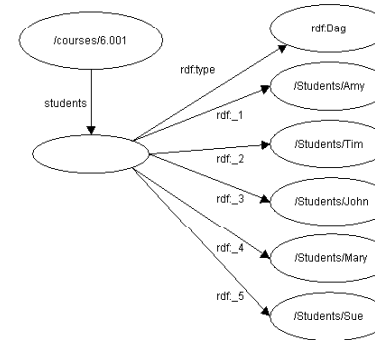
- Danh sách không sắp xếp các tài nguyên hoặc hằng giá trị.
- Dùng để khai báo một thuộc tính đa giá trị và thứ tự các giá trị không mang ý nghĩa.
- Cho phép các giá trị trùng nhau.

Ví dụ

Các sinh viên tham gia khóa học số 6.001 là Amy, Tim, John, Mary, và Sue

Ví dụ

Ví dụ

Các sinh viên tham gia khóa học số 6.001 là Amy, Tim, John, Mary, và Sue

```
<rdf:RDF>
  <rdf:Description about="http://mycollege.edu/courses/6.001">
    <s:students>
      <rdf:Bag>
        <rdf:li resource="http://mycollege.edu/students/Amy"/>
        <rdf:li resource="http://mycollege.edu/students/Tim"/>
        <rdf:li resource="http://mycollege.edu/students/John"/>
        <rdf:li resource="http://mycollege.edu/students/Mary"/>
        <rdf:li resource="http://mycollege.edu/students/Sue"/>
      </rdf:Bag>
    </s:students>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>
```

Sequence

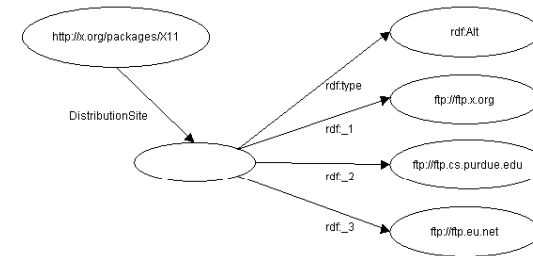
- Danh sách có thứ tự
- Thứ tự các giá trị của 1 thuộc tính mang ý nghĩa.
- Ví dụ thứ tự từ điển.
- Cho phép giá trị trùng nhau.

Alternative

- Danh sách tài nguyên và hằng giá trị thay thế cho một giá trị thuộc tính.
- Chỉ chọn một trong danh sách các giá trị.

Ví dụ

Source code của X11 có thể được tìm thấy tại *ftp.x.org*, *ftp.cs.purdue.edu*, hoặc *ftp.eu.net*

Ví dụ

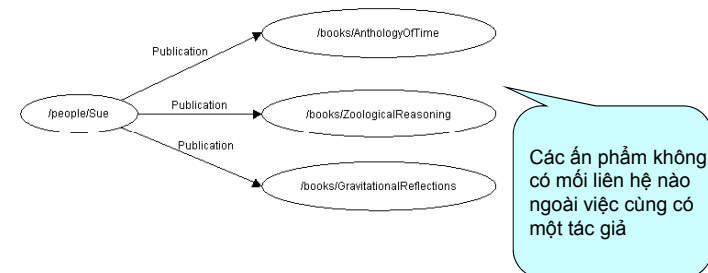
Source code của X11 có thể được tìm thấy tại *ftp.x.org*, *ftp.cs.purdue.edu*, hoặc *ftp.eu.net*

```

<rdf:RDF>
  <rdf:Description about="http://x.org/packages/X11">
    <s:DistributionSite>
      <rdf:Alt>
        <rdf:li resource="ftp://ftp.x.org"/>
        <rdf:li resource="ftp://ftp.cs.purdue.edu"/>
        <rdf:li resource="ftp://ftp.eu.net"/>
      </rdf:Alt>
    </s:DistributionSite>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>
  
```

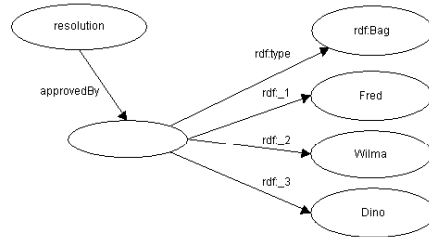
Thuộc tính bộ chứa vs lập thuộc tính

Sue đã viết các ấn phẩm "Anthology of Time", "Zoological Reasoning", "Gravitational Reflections".

Tiếp

Hội đồng gồm Fred, Wilma, Dino đồng ý với nghị quyết.

Ba người như một chủ thể.
Không cần thiết phân tách

Tuyên bố về tuyên bố khác

■ Tuyên bố:

"Ora Lassila is the creator of the resource <http://www.w3.org/Home/Lassila>".

■ RDF coi đây như một sự thật (fact). Xét tuyên bố:

"Ralph Swick says that Ora Lassila is the creator of the resource <http://www.w3.org/Home/Lassila>"

■ Không có nghĩa nói về chủ thể Lassila mà là về tuyên bố của Ralph

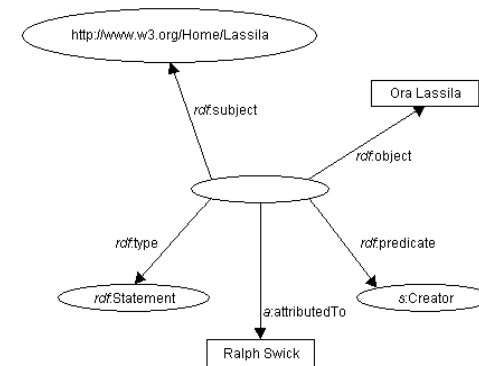
Tuyên bố về tuyên bố

■ Sử dụng các thuộc tính sau:

- **subject**
  - Chỉ định tài nguyên được mô tả bởi tuyên bố. Giá trị của thuộc tính subject là tài nguyên mà tuyên bố nói về (e.g., <http://www.w3.org/Home/Lassila>).
- **predicate**
  - Chỉ định thuộc tính ban đầu
- **object**
  - Giá trị
- **type**
  - Giá trị của thuộc tính này mô tả kiểu của tài nguyên mới tạo ra. **RDF:Statement**.

Tiếp

"Ralph Swick says that Ora Lassila is the creator of the resource <http://www.w3.org/Home/Lassila>"

Tiếp

"Ralph Swick says that Ora Lassila is the creator of the resource
<http://www.w3.org/Home/Lassila>"

```
<rdf:RDF
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/TR/1999/PR-rdf-syntax-19990105#"
  xmlns:a="http://description.org/schema/">
  <rdf:Description>
    <rdf:subject resource="http://www.w3.org/Home/Lassila" />
    <rdf:predicate resource="http://description.org/schema#Creator" />
    <rdf:object>Ora Lassila</rdf:object>
    <rdf:type resource="http://www.w3.org/TR/1999/PR-rdf-syntax-19990105#Statement" />
    <a:attributedTo>Ralph Swick</a:attributedTo>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>
```

Bài tập: diễn tả bằng RDF

- Oracle Corporation (NASDAQ: ORCL) and Sun Microsystems (NASDAQ: JAVA) announced today they have entered into a definitive agreement under which Oracle will acquire Sun common stock for \$9.50 per share in cash.
- Sun Microsystems, Inc. (NASDAQ: JAVA) develops the technologies that power the global marketplace. Sun can be found in more than 100 countries and on the Web at <http://www.sun.com>.
- Oracle (NASDAQ: ORCL) is the world's largest enterprise software company. For more information about Oracle, please visit our Web site at <http://www.oracle.com>.

50

Từ vựng RDF

- Tập các URI (không phải các từ)
- Mỗi tổ chức định nghĩa từ vựng riêng cho mình sử dụng các tiền tố URI riêng.
- ví dụ: Dublin Core (dc:title, dc:creator, dc:date, ...).
- RDF không phân tích URIs và không diễn dịch cho bất cứ tiền tố chung nào.
- URI thường chỉ đến vị trí mà nội dung thông tin về tài nguyên có thể được tìm thấy.

51

FOAF

- Dự án FOAF (<http://www.foaf-project.org/>): định nghĩa thuật ngữ (bởi RDF) cho các trang homepage cá nhân, tổ chức, cty mà máy tính có thể hiểu..
- Tập trung mô tả người, liên kết giữa người và mọi thứ khác trên Web:
  - tạo ra tài liệu,
  - tham dự các cuộc họp,
  - có trong các bức ảnh, vv
- FOAF Vocabulary: <http://xmlns.com/foaf/0.1/>

```
foaf:name
foaf:knows
foaf:homepage
foaf:weblog
foaf:mbox
```

52

Bài tập tìm hiểu

■ Dublin Core

- đặc tả: <http://dublincore.org/documents/dces/>
- Namespace:
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"

■ FOAF

- đặc tả: <http://xmlns.com/foaf/spec/>
- Namespace:
xmlns:foaf="http://xmlns.com/foaf/0.1/"

53

Bài tập tìm hiểu

■ Recent Dublin Core enhancement: DCMI Metadata Terms

- Specification:
<http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/>
- Namespace:
xmlns:dcterms=<http://purl.org/dc/terms/>

■ RSS 1.0

- [http://en.wikipedia.org/wiki/RSS \(file format\)](http://en.wikipedia.org/wiki/RSS_(file_format))

54

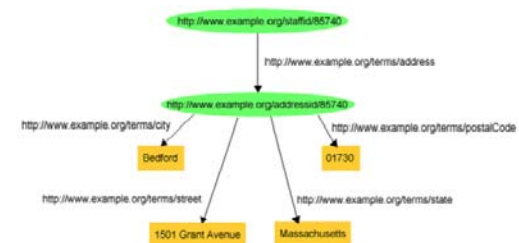
Nút trắng

■ Đôi khi trong quá trình chi tiết hóa việc mô tả các quan hệ

- Thêm nút mới
- Nếu nút này không bao giờ được tham chiếu tới ngoài đồ thị RDF hiện tại → không nhất thiết phải có tên.

55

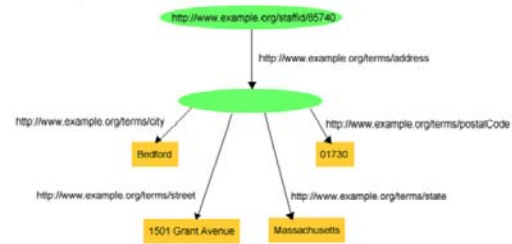
Ví dụ

exstaff:85740	exterm:address	exaddressid:85740 .
exaddressid:85740	exterm:street	"1501 Grant Avenue" .
exaddressid:85740	exterm:city	"Bedford" .
exaddressid:85740	exterm:state	"Massachusetts" .
exaddressid:85740	exterm:postalCode	"01730" .

56

Ví dụ

exstaff:85740	exterm:address	_joaddress.
_joaddress	exterm:street	"1501 Grant Avenue" .
_joaddress	exterm:city	"Bedford" .
_joaddress	exterm:state	"Massachusetts" .
_joaddress	exterm:postalCode	"01730" .

57